

J.Kotkin: Proč globalismus selhal

- CZ24 News | 24. července 2023

Není to tak dávno, co byl Západ uchvácen vizemi „konce dějin“. Francis Fukuyama, Thomas Friedman, Kenichi Ohmae a další předpokládali trvalý triumf globálního neoliberálního řádu. Předvídali vznik systému ovládaného stále se rozšiřující armádou technokratů a profesionálů, soustředěných v hrstce velkých kosmopolitních měst, jedoucích na „vyspělém“ průmyslu a službách.

Ten svět se gvšak obrátil vzhůru nohama. Dnešní svět – rozdělený geopolitikou – se přibližuje tomu, který vymyslel Samuel Huntington ve své eseji z roku 1993 Střet civilizací.

Ukazuje se, že národy nesdílejí stejný pohled na svět. Rusko se obrátilo dovnitř a přijalo stále více kvazicaristickou, ortodoxní pózu. Čína, která využila kapitalismus a kapitalisty k dosažení své největší moci za půl tisíciletí, se nyní vrací k modelu, který je navazující jak na imperiální minulost, tak na předsedovi Maovi. V jiných částech světa se znovu prosadily primitivistické pohnutky, ať už islámské nebo evangelické křesťanské.

Jsou to země jako Čína, nikoli avataři liberalismu, které nyní jasně stoupají. Za posledních 20 let se podíl světové ekonomiky kontrolované G7 (Kanada, Francie, Německo, Itálie, Japonsko, Velká Británie a USA) zmenšil z 65 na 44 procent. Čína dnes vyrábí téměř tolik průmyslového zboží jako USA, Japonsko a Německo dohromady. To je jeden z důvodů, proč je nyní v Pekingu více miliardářů než v New Yorku.

Uprostřed obecně slabé globální ekonomiky nyní nejrychleji roste Indie a také Saúdská Arábie bohatá na zdroje a části Afriky. Pokud jde o kupní sílu, kombinované bohatství zemí BRICS ovládaných globálním Jihem – Brazílie, Ruska, Indie, Číny a Jižní Afriky – převyšuje bohatství G7.

Nové skutečnosti také mění geografii bohatství a moci v zemích s vysokými příjmy. Není to tak dávno, co bylo vážně naznačeno, že „velcí hráči“ by měli „vládnout světu“, protože hospodářský růst byl předurčen k tomu, aby se shlukl do hrstky superhvězdnych měst. Nyní dokonce i New York Times ponuře varují před „oprátkou městské zkázy“ a poznamenávají, že americká velká města ztratila v letech 2020 až 2022 dva miliony lidí. Vznikající svět nebude výhradní hříčkou elit v Londýně, New Yorku nebo Berlíně. Místo toho budou muset soutěžit s místy jako Dallas, Phoenix a předměstí Houstonu, stejně jako s východními centry, jako je Peking, Nové Dillí a Bombaj.

Co se globalistům nepovedlo?

Kdysi sebevědomí globalisté nevěnovali pozornost třem kritickým otázkám: pokračující **důležitosti materiální sféry, zásadní roli demografických změn a konečně důležitosti kultury.**

Válka na Ukrajině ukazuje, jak stále záleží na materiálním hospodářství. Zintenzivnila globální boj o potraviny, energii a kritické nerostné suroviny. A rozšířila rozdělení po celém světě – včetně Západu. Je pozoruhodné, že jen velmi málo nezápádních zemí uvalilo na Rusko sankce, a to především kvůli jejich zájmu o jeho (*Ruska*) obrovské přírodní zdroje. Indie, většina Latinské Ameriky a Afriky v současnosti nakupují ruské suroviny za zvýhodněné ceny.

Zatímco Západ demonizuje uhlí, ropu a plyn pro jejich dopady na životní prostředí, většina rozvojových zemí chce rozvíjet své vlastní ekonomiky rozvojem fosilních paliv a jejich dovozem. Země jako Indie čile budují uhelné elektrárny “ Západu a zavázaly se bránit tomu, co popisují jako

„uhlíkový imperialismus“ (česky - *uhlíkový kreténismus* - pozn.překl.).

Světové ekonomické fórum, Organizace spojených národů, Evropská unie a bohatě financované neziskové organizace mohou snít o zničení fosilních paliv. Ale hlavně kvůli poptávce z rozvojových zemí spotřeba fosilních paliv stále roste, což představuje drtivý podíl veškeré energie spotřebované na celém světě.

Západní klimatické války

Klimatická fantazie západních elit je nyní vážným problémem. Jak ukázal Robert Bryce, v roce 2021 „zelené“ neziskové organizace obdržely více než čtyřikrát více než ty, které obhajují využívání jaderných nebo fosilních paliv. Politika Net Zero, kterou tyto organizace prosazují, měla katastrofální dopady v místech, jako je Německo, jehož průmyslová základna čelí devastaci. Někteří se nyní domnívají, že dokonce i ruská ekonomika převyšuje výkon Německa (*V reálné výrobě zcela určitě - pozn.překl.*).

Net Zero a výsledné vysoké ceny energií čelí silné politické reakci. Pomohly oživit německou populistickou pravici a znepokojují také establishmentové strany ve Francii, Nizozemsku, Švédsku a Itálii. Tyto vnitropolitické konflikty se vedou mezi těmi, kdo spoléhají na dostupnou energii – továrními dělníky, farmáři, lidmi zapojenými do logistiky – a **třídami posedlými klimatem soustředěnými v redakcích, na univerzitách i korporativní elitou.**

Geografie utváří velkou část tohoto konfliktu, zejména ve velkých zemích bohatých na zdroje, jako jsou USA. Zde dominuje rozsáhlé vnitrozemí energeticky závislým průmyslům, jako je zemědělství, těžba zdrojů a stále více i výroba. Tato odvětví pomohla mnoha z těchto států zajistit široký růst pracovních míst v USA – Texas, Nevada, Florida a Arkansas, V loňském roce se v růstu osobních příjmů na posledním místě umístila Kalifornie, těsně následovaná Marylandem, Massachusetts a New Yorkem. Za posledních deset let šest nejrychleji rostoucích jižních států – Florida, Texas, Georgia, Carolina a Tennessee – přidalo k národnímu HDP více než severovýchod, který se kdysi zdál věčnou „baterkou“.

Depopulační bomba

Lidé samotní přitom zůstávají hlavním zdrojem a svět s vysokými příjmy jich má stále méně. Země na Západě stále více postrádají kvalifikované a energické mladé lidi, kteří jsou pro inovace zásadní. Země s výrazně nízkou porodností obvykle zažívají snížený ekonomický růst. To dokazuje Japonsko, jehož pracovní síla od 90. let klesá a do roku 2035 bude o celou třetinu menší.

Podobná dynamika je patrná na celém Západě. Jak se pracovní základna zmenšuje a požadavky starších lidí rostou, některé země jako Německo zvyšují daně na stávající pracovní sílu, aby zaplatily za rostoucí řady důchodců. Pro OECD jako celek se poměr závislosti (poměr věkové populace nepracujících a pracujících) pravděpodobně zvýší z 33 procent v roce 2023 na 53 procent v roce 2050. Obecně platí, že mnoho mladších pracovníků nebude moci počítat s důchody, aby si udrželi životní úroveň po odchodu do důchodu, a to ani v dobře spravovaných zemích, jako je Singapur.

V budoucnu bude podobnému problému čelit také Čína. Očekává se, že starší populace v Číně vzroste ze současných více než 250 milionů na více než 400 milionů do roku 2040. A čínská populace v produktivním věku (ve věku 15 až 64 let) dosáhla vrcholu v roce 2011 a předpokládá se, že do roku 2050 klesne o 23 procent.

Dnes jsou na tom nejlépe převážně ty země, které byly kdysi nejchudší, zejména Indie. Nyní je nejlidnatější zemí světa a je trvale hodnocena jako nejrychleji rostoucí velká ekonomika na světě. Na

rozdíl od Ruska, Ukrajiny a velké části Západu má Indie lidské zdroje, aby naplnila své vojenské pozice a řídila své průmyslové a technologické firmy. Afrika a části Blízkého východu by se také mohly těšit z podobné výhody, zejména pokud dokážou omezit korupci na minimum a odolat kontrole ze strany Číny nebo Západu.

Tytéž země mohou zachránit Západ před nejzávažnějšími dopady demografické stagnace. Kanada z toho učinila vědomou politiku a očekává se, že do roku 2025 zvýší počet přistěhovalců odhadem o 1,5 milionu. V USA obyvatelé narození v zahraničí přispěli k rychlému růstu měst Sun Belt jako Houston, Dallas a Miami. Tato města nyní přijala více nových imigrantů než tradiční brány, jako je Los Angeles, New York, Chicago a San Francisco. *(Tohle platí jen v tom případě, že imigranti budou pracovat ve všech oborech s patřičnou kvalifikací. Proto současný model imigrace např. do Evropy je zhoubným procesem! – pozn.překl.)*

Tato drahá, vysoce regulovaná městská centra také ztrácejí novou základnu tisíců obyvatel. Tito mladší lidé se stěhují z historických městských center práce do vnitrozemí, kde je lépe žít a dostupnější bydlení. Klíčovým faktorem je zde nárůst práce na dálku. Jedna studie z University of Chicago naznačuje, že téměř 35 procent amerických pracovníků – a téměř polovina z těch v Silicon Valley – by mohla vykonávat svou práci mimo kancelář. Většina nové vlny start-upů přijala model práce na dálku.

To naznačuje, že budoucnost Ameriky bude více rozptýlená a méně tradičně městská. Počet dětí narozených na Manhattanu za poslední desetiletí skutečně klesl o téměř 15 procent. Demograf Wendell Cox odhaduje, že procento domácností s dětmi ve věku od pěti do 17 let bylo na předměstích nebo předměstích téměř třikrát vyšší než v městském jádru nebo v jeho blízkosti. Zločinem sužované a vylištěné San Francisco je již domovem více psů než dětí do 18 let a Seattle se může pochlubit více domácnostmi s kočkami než s dvounohými potomky.

Kulturní zhroucení Západu

Zatímco Západ pokulhává, globalisté vedou kulturní válku se svými vlastními společnostmi. **Univerzitní profesori, elitní novináři a korporátní hegemoni otevřeně pohrdají jak tradicemi svých národů, tak názory většiny svých spoluobčanů.** Globalisté mají tendenci vnímat západní kulturu jako jedinečně krutou, nespravedlivou a destruktivní vůči životnímu prostředí. To nahlovalo tradiční hodnoty, jako je vlastenectví, zejména mezi mladými a vysoce vzdělanými. Sotva třetina Američanů ve věku 18 až 29 let si myslí, že USA mají „historii, na kterou mohou být hrdí“.

Militarizovaný postoj globalistických elit k rase, pohlaví a klimatu podkopává jejich důvěryhodnost u většiny jejich národních populací. Většina Američanů například nepodporuje rasové kvóty, léčbu změny pohlaví u dětí nebo věří, že Amerika je od základu zlá.

Není překvapením, že víra v klíčové globalistické instituce – státní byrokracii, masmédiu, vzdělávací establishment i korporátní giganty – se po celém světě snížila. V USA postrádají více než tři pětiny veřejnosti důvěru ve federální vládu, poznamenává Gallup.

Tato kulturní dynamika neohrožuje pouze neoliberální řád – ohrožuje také Západ na zásadnější úrovni. Civilizace může přežít pouze tehdy, pokud její členové, zejména ti s největším vlivem, věří v její základní hodnoty. Evropa je, pokud vůbec, na cestě kulturní dekonstrukce dále než USA. Ostatně EU energicky prosazuje postnárodní projekt, jehož cílem je „celoevropské probuzení“ *(česky – Čtvrtá říše – pozn.překl.)*.

Přijetím politiky identity se Evropa a Severní Amerika vzdaly liberálních závazků ke svobodě projevu

a bádání, které vedly k jejich původnímu vzestupu (*To se autor plete, ztratily se zdroje z kolonií a tím i pobídka pro dostatek financí na rozvoj techniky i vědy, který je tlumen i využíváním vědy v čistě politických cílech a jejím úmyslným zkreslováním – pozn.překl.*). Politická korektnost a „probuzenost“ univerzit a dokonce i vědeckých institucí znamená, že mnoho výzkumných pracovníků na Západě je nyní zatíženo ideologickými omezeními, kde jsou nuceni se starat o splnění kritérií „diverzity, rovnosti a inkluze“ (DEI) a předstírat, že existují více než dvě pohlaví. To vytvořilo prostředí, které musí potlačit inovace.

Člověk může být zděšen autokratickými tendencemi čínských nebo dokonce indických vlád (*sic! – pozn.překl.*). Ale tyto země stále drží klíče k úspěchu – odhodlání dobýt hmotný svět, objetí vlastní historie a hluboké sebevědomí. Možná není divu, že lidé v Indii a dokonce i ve velké části Afriky mají tendenci být ohledně své budoucnosti optimističtější, než jejich protějšky na Západě nebo v Japonsku.

Globalistické elity sice ničí Západ, ale také rozsévají semena vlastního pádu. Stále zbývá bojovat o budoucnost.

AUTOR: Joel Kotkin

[ZDROJ](#)

Zpracoval: Peter008/Pokec24